

AdoptieOudersOverleg
Ereprijslaan 26
3925 RZ Scherpenzeel
tel. 020-5136416

Scherpenzeel, 26 maart 2012

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v. dhr. mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Betreft: beleidsdoorlichting interlandelijke adoptie

Excellentie,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van uw brief en de bijbehorende beleidsdoorlichting betreffende interlandelijke adoptie. Met dit schrijven willen wij onze visie op de beleidsdoorlichting naar voren brengen. Een afschrift van deze brief zal ter kennisname aan de leden van de commissie voor Veiligheid en Justitie gezonden worden.

Wij zijn verbaasd om te zien dat het onderwerp 'leeftijdsgrenzen' geheel en al ontbreekt in de beleidsdoorlichting. Wij willen hierover onze verbazing uitspreken aangezien het onderwerp leeftijdsgrenzen in het verleden zeer regelmatig aan de orde is geweest en naar onze mening één van de belangrijkste aanleidingen is geweest om de herziening van de Wobka in gang te zetten.

In de beleidsdoorlichting komt naar voren dat er sprake is van een afname van het aantal adoptieouders. Dit wordt uitsluitend toegeschreven aan de toename van het aantal kinderen met special needs hoewel wordt erkend dat er geen enkel bewijs is voor deze veronderstelling. Buiten beschouwing wordt gelaten dat er in de laatste jaren een forse toename van de kosten voor de adoptie heeft plaatsgevonden.

Vanuit onze achterban komen geluiden waarin aangegeven wordt dat de steeds hoger wordende kosten een belangrijke reden is die aspirant adoptieouders noopt om niet verder te gaan met de procedure. Bij onze achterban is de teleurstelling over de beslissing om de tegemoetkoming adoptiekosten per 31 december 2012 te staken heel groot. Het heeft jaren geduurd voordat de regeling werd ingevoerd en nu wordt hij zonder meer geschrapt wat wederom een kostenverhoging voor adoptieouders betekent.

Ook het voortdurend oplopen van de doorlooptijd van de adoptieprocedure en de aanvullende eisen die door de landen van herkomst worden gesteld zijn naar onze mening een belangrijke redenen waarom moet worden afgehaakt. Het enkel toeschrijven van het teruglopen van het aantal adoptieouders aan de toename van het aantal kinderen met special needs is naar onze mening een te grote versimpeling van de realiteit.

De intentie om bij de wijziging van de Wobka het Kwaliteitskader een wettelijke basis te geven roept bij ons vragen op. Betekent dit dat het Kwaliteitskader als 'instrument' een wettelijke basis krijgt of betekent dit dat de inhoud van het Kwaliteitskader in de Wobka wordt opgenomen? Dit laatste zou vanzelfsprekend als consequentie hebben dat voor elke inhoudelijke wijziging van het Kwaliteitskader een wetswijziging nodig is. Dat is volgens ons nodeloos bezwarend en komt de effectiviteit van het kwaliteitskader niet ten goede. Overigens kan het opnemen in het Kwaliteitskader van de verplichting om ieder kinddossier door een arts te laten beoordelen op onze instemming rekenen.

AdoptieOudersOverleg

Vergunninghouders zijn op dit moment zelf verantwoordelijk voor de controle op hun contacten in het buitenland. Zij zijn echter voor een groot deel financieel afhankelijk van het aantal adopties dat door deze contacten wordt gefaciliteerd. Deze situatie creëert een niet gewenste afhankelijkheidsrelatie, die mogelijk een goede controle kan bemoeilijken. Het controleren van de contacten zou daarom niet gedaan moeten worden door de vergunninghouder maar door een onafhankelijke organisatie (de Centrale Autoriteit) om een onafhankelijke controle mogelijk te maken.

In de Beleidsdoorlichting komt ook het verschijnsel draagmoederschap aan de orde. Naar voren wordt gebracht dat toepassing van het Haags Adoptieverdrag niet opportuun is bij dit onderwerp. Het ontwikkelen van nieuw beleid betreffende draagmoederschap en het loskoppelen van draagmoederschap en adoptie heeft onze instemming. Draagmoederschap heeft niets met interlandelijke adoptie te maken.

Er wordt in de Beleidsdoorlichting gesproken over illegale adoptie, een begrip dat ons inziens in het geheel niet bestaat. Het opnemen van een kind in het gezin zonder daarbij aan de wettelijk voorgeschreven regels te voldoen is naar onze mening een criminele daad en heeft niets uit te staan met interlandelijke adoptie.

Over kinderen met een speciale zorgbehoefte (special needs) is in de Beleidsdoorlichting een inventarisatie opgenomen. Deze inventarisatie draagt niet bij tot verduidelijking over de genoemde toename van de opnemings van kinderen met een special need. Als illustratie hiervan kan het "kopje" gezond dienen. In 2011 zou 42% van de kinderen gezond zijn en dit zou ook nog eens een stijging ten opzichte van 2010 zijn. De vraag blijft echter hoe dit gelezen moeten worden aangezien het kenmerk van kinderen met een special need is dat ze niet gezond zijn! Voor een goede beeldvorming verdient het opnemen een vergelijkende inventarisatie met daarin 'biologisch eigen kinderen' aanbeveling.

Het introduceren van een aanwijzingsbevoegdheid voor de minister ten aanzien van de adoptieorganisaties wordt door ons met instemming begroet. Wij zijn zeer benieuwd naar het aan deze aanwijzingsbevoegdheid gekoppelde sanctiebeleid. Wij denken bijvoorbeeld aan het feit dat in de Beleidsdoorlichting wordt gezegd dat de vergunninghouders een meer controlerende rol moeten krijgen in de deelbemiddeling terwijl veel vergunninghouders deelbemiddeling helemaal niet willen faciliteren.

In de beleidsdoorlichting komt naar voren dat er een viermaandelijks 'Ketenoverleg' is ingevoerd waarin **alle** partijen in de adoptieketen deelnemen. Wij willen hier uitdrukkelijk memoreren dat bij dit overleg geen adoptieouders of vertegenwoordigers van adoptieouders zijn betrokken.

Wij verzoeken u nadrukkelijk de bewaartermijn van de dossiers te verlengen van 30 naar 100 jaar. Dit doet meer recht aan de aard, inhoud en de importantie van het dossier van de direct betrokkenen.

Over het geheel genomen zijn wij positief over het feit dat de adoptieouders betrokken zijn geweest bij de Beleidsdoorlichting Interlandelijke adoptie, waarbij van de zijde van de adoptieouders een bijdrage is geleverd in zowel de "Klankbordgroep" als tijdens de werkconferentie. Wij vertrouwen erop dat onze opmerkingen over het ontbreken van de leeftijdsgrenzen, de achterliggende redenen voor de terugloop van het aantal adoptieouders, het kwaliteitskader, de controle op de buitenlandse contacten, het draagmoederschap, de criminele activiteiten aangaande de opnemings van een kind in het gezin, de statistiek aangaande special needs, de aanwijzingsbevoegdheid en de bewaartermijn van de dossiers zullen bijdragen aan een verdere optimalisering van de interlandelijke adoptie.

Vanzelfsprekend zijn wij ook in de toekomst bereid om over dit onderwerp een bijdrage te leveren en staan wij open voor elke vorm van overleg.

AdoptieOudersOverleg

Wie zijn wij

Het AdoptieOudersOverleg (AOO) wordt gevormd door vijf adoptieouderverenigingen: Landelijke Vereniging Adoptieouders (LAVA), Adoptievereniging de Rode Draad (AVRD, kinderen uit China/Taiwan), Belangenvereniging van Zelfdoeners in Adoptie (BZA), Adoptievereniging Gereformeerde Gezindte (AVGG), en Adoptievereniging Protea (kinderen uit Zuid-Afrika). Het AOO behartigt de belangen van (aspirant) adoptieouders en hun eventuele adoptiekinderen. Wij behartigen deze belangen niet alleen bij de bij adoptie betrokken partijen zoals vergunninghouders, de Centrale Autoriteit en de Raad voor de Kinderbescherming, maar ook bij partijen die niet bij de adoptie betrokken zijn maar waarvan het onderwerp wel van belang is voor (aanstaande) adoptieouders.

Met vriendelijke groet,
AdoptieOudersOverleg

G. Willemsen
LAVA

J. Hekhuis
AVRD

J. Schaap
BZA

L. van der Lelij
AVGG

M. Boender
Protea